

Sygn. akt V KK 116/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Andrzej Ryński

Protokolant Katarzyna Wępa

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,
w sprawie **M. R.**

skazanego z art. 197 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 4 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 26 marca 2019 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 26 września 2017 r., sygn. akt IV Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 19 maja 2017 r., sygn. akt VII K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

M. R. stanął pod zarzutem tego, że:

- w okresie między majem 2005 r. a czerwcem 2005 r., w dacie bliżej nieustalonej, w B., w domu oznaczonym numerem [...] w celu zaspokojenia popędu płciowego doprowadził do obcowania płciowego osobę małoletnią tj. małoletnią A. R. ur. [...].1998 r. w ten sposób, że wykorzystując nieobecność innych osób w mieszkaniu i stosując wobec niej przemoc w postaci przytrzymywania rąk i ciała, zatykania ust – zmuszał ją do dotykania jego członka, dotykał miejsc intymnych w/w, a następnie odbył z w/w stosunek płciowy

tj. o czyn z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 200 § 1 k.k. – w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 lipca 2005r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego i ustawy – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. nr 163, poz. 1363) w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie VII K [...] uznał oskarżonego za winnego tego, że:

- w okresie od maja 2005 r. do czerwca 2005 r. w domu znajdującym się w B. nr [...] w celu zaspokojenia popędu płciowego doprowadził osobę małoletnią A. R. ur. [...].1998 r., wbrew jej woli do obcowania płciowego polegającego na wprowadzeniu członka do pochwy oraz doprowadził ją do wykonywania innych czynności seksualnych polegających na dotykaniu jego członka i dopuścił się wobec niej innych czynności seksualnych polegających na dotykaniu jej miejsc intymnych, używając przemocy polegającej na przytrzymywaniu za ręce i inne części ciała, czym wyczerpał ustawowe znamiona czynu określonego w art.197 § 1 k.k. (Dz.U.1997.88.553) w zb. z art. 200 k.k. (Dz.U.2004.69.626) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to skazał go na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok ten zaskarżony został apelacjami obrońcy oskarżonego i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej.

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 26 września 2017 r. w sprawie IV Ka [...] zmienił zaskarżony wyrok w części dotyczącej kosztów advokackich, a w pozostałym zakresie utrzymał go w mocy.

Kasację od tego wyroku złożył obrońca skazanego.

W kasacji podniesiono zarzuty obrazy:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., poprzez nieustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy w G. do zarzutu oskarżonego dotyczącego obrazy prawa procesowego, tj. art. 185c k.p.k., art. 167 k.p.k. oraz błędu w ustaleniach faktycznych,

2. art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie prawidłowej kontroli odwoławczej i zaakceptowanie dowolnej oceny dowodów Sądu I instancji, co skutkowało niestwierdzeniem naruszenia art. 7 k.p.k., poprzez uznanie, że ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego w zakresie sprawstwa oskarżonego oraz oceny dowodów należy uznać za trafne,

3. art. 457 § 3 k.p.k. poprzez rozważenie zawartych w apelacji zarzutów, jakie postawione zostały wyrokowi Sądu I instancji, w sposób sprzeczny z wymogami wynikającymi z dyspozycji art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., a także poprzez odniesienie się do zarzutów apelacji (art. 7 i 5 k.p.k.) w sposób ogólny, szablonowy i lapidarny, de facto mogący znaleźć zastosowanie niemal w każdym postępowaniu odwoławczym, co wyklucza kontrolę wyroku w trybie kasacyjnym, co w konsekwencji doprowadziło do nieprawidłowej kontroli apelacyjnej wyroku Sądu Rejonowego i zaakceptowania orzeczenia obarczonego uchybieniami, które przeniknęły do postępowania odwoławczego.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o:

I – uniewinnienie skazanego,

ewentualnie o:

II – uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.,

a w przypadku uznania przez Sąd Najwyższy braku podstaw do orzeczenia jak w pkt II:

III – o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie go do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w G. w odpowiedzi na kasację wniósł o oddalenie jej i uznanie za oczywiście bezzasadną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Spośród zarzutów podniesionych w kasacji, jako zasadny, należy w szczególności ocenić zarzut opisany w pkt 3.

Bezspornie uzasadnienie Sądu Odwoławczego nie odpowiada nawet w minimalnym stopniu standardowi wyznaczonemu przez art. 457 § 3 k.p.k.

Zawiera ono obszerne przytoczenie zarzutu z aktu oskarżenia, treści wyroku Sądu I instancji, a także zarzutów podniesionych w apelacjach i w istocie niewiele ponad to.

Ocenę zasadności skargi apelacyjnej zastąpiono przytoczeniem ogólnikowych rozważań o tym, jakie są granice przyznanej sądom swobodnej oceny dowodów – art. 7 k.p.k. oraz omówieniem znamion przestępstw z art. 197 k.k. i art. 200 k.k.

Uzasadnienie wyroku Sądu Odwoławczego nie zawiera nieomal żadnych konkretnych odniesień do rozpoznawanej sprawy i w istocie stanowi szablon, który można powielić w każdej sprawie o podobnych zarzutach aktu oskarżenia.

Takie postąpienie ze strony Sądu Odwoławczego w sposób rażący narusza przepisy zarówno art. 457 § 3 k.p.k., jak i art. 433 § 2 k.p.k. Uzasadnienie to, nie jest dokumentem o charakterze sprawozdawczym i nie wskazuje w najmniejszym stopniu dlaczego Sąd Okręgowy zarzuty i wnioski obrony uznał za niezasadne.

W tej sytuacji, skoro kasacja jest zasadna, należało orzec o uchyleniu zaskarżonego wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Odwoławczemu.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy winien poddać analizie wszystkie zarzuty podniesione w apelacjach i dać wyraz swej ocenie w tym zakresie poprzez sporządzenie uzasadnienia odpowiadającego wymogom z art. 457 § 3 k.p.k.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.